

Socialministeriet
Jura og International
J.nr. 2011-1879
Sju

29. marts 2011

Høringsnotat
Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på
det sociale område (Bedre vilkår for private leverandører af tilbud efter
serviceloven)

Hørte organisationer og myndigheder

Lovforslaget om bedre vilkår for private leverandører af tilbud efter serviceloven har i perioden fra 16. marts 2011 til 28. marts 2011 været i høring hos følgende organisationer og myndigheder:

Ankestyrelsen
Børne- og Kulturchefforeningen (BKF)
Børnerådet
Børnesagens Fællesråd
Dansk Erhverv
DI – Organisation for erhvervslivet
Danske Handicaporganisationer
Danske Regioner
De Samvirkende Menighedsplejer
Det Centrale Handicapråd
Direktoratet for Kriminalforsorgen
Foreningen af Danske Døgninstitutioner
Foreningen af Socialchefer i Danmark,
KL
Konkurrencestyrelsen
Landsforeningen for kvindekrisecentre – LOKK
Landsforeningen LEV
LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud
OSI - Organisationen af selvejende institutioner
Plejefamiliernes Landsforening
Rådet for Socialt Udsatte
Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark – SBH
Sjældne diagnoser
SLCFA Socialpædagogernes Landsforbund

Der er modtaget høringssvar fra:

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF)
Børnerådet
Dansk Erhverv
DI – Organisation for erhvervslivet
Danske Regioner
KL
Økonomi- og Erhvervsministeriet/Konkurrencestyrelsen
LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud
OSI - Organisationen af selvejende institutioner
Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark – SBH
SLCFA Socialpædagogernes Landsforbund

Der er ikke modtaget høringssvar fra:

Børnesagens Fællesråd
Danske Handicaporganisationer
De Samvirkende Menighedsplejer
Det Centrale Handicapråd

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Foreningen af Danske Døgninstitutioner
Foreningen af Socialchefer i Danmark,
Landsforeningen for kvindekrisecentre – LOKK
Landsforeningen LEV
Plejefamiliernes Landsforening
Sjældne diagnoser

Lovforslagets formål

Lovforslaget er første led i en række initiativer, der sigter mod at fjerne barrierer for private aktørers mulighed for at bidrage til opgaveløsningen på det sociale område. Reglen om regulering af formueophobning i retssikkerhedslovens § 43, stk. 1, er fejlagtigt blevet fortolket som om reglen er til hinder for at opnå fortjeneste ved driften af kommercielle tilbud på det sociale område, og private aktører på området har udpeget bestemmelse som et problem. Lovforslagets formål er at fjerne fortolkningstvivlen for at tiltrække flere private leverandører til området.

Børnesagens Fællesråd, Dansk Erhverv, DI, KL, LOS og Økonomi- og Erhvervsministeriet (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) udtrykker støtte til dette formål.

OSI – Organisationen af selvejende institutioner anser det for vigtigt ikke at udhule non-profit elementet, som efter organisationens opfattelse netop er garantien for variation og udvikling.

Organisationen opfordrer Folketinget til at benytte behandlingen af det stillede lovforslag til at igangsætte en grundigere vurdering af udførelsen af opgaverne på det sociale område med henblik på en bedre balance mellem de forskellige leverandører, blandt andet for at sikre en fremtidig maksimal inddragelse af civilsamfundet i løsningen af opgaverne som støtte for leverandørerne.

SBH – Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark giver udtryk for bekymring for, at lovforslaget kan risikere at medføre, at private, der indgår aftale på forretningsmæssige vilkår, tjener store beløb og derved er med til, at samfundsudgifter ikke til fulde kommer de borgere til gode, der har behov for hjælp.

Kommentar

Det er ministeriets opfattelse, at der er behov for at udnytte alle kræfter til at styrke opgaveudførelsen på det sociale område, både de offentlige, de selvejende og de kommercielle tilbud. Både på voksen- og børneområdet er målgruppen meget uensartet, og der er derfor behov for en bred vifte af tilbud. De kommercielle tilbud kan have en vigtig funktion som supplement og fleksible alternativer til offentlige og selvejende tilbud.

Det fremgår af bemærkningerne til § 43, stk. 1, i den oprindelige retssikkerhedslov, at bestemmelsen ikke sigter mod kommercielle aftaler med private leverandører, så ophævelsen af bestemmelsen ændrer ikke kommunernes og regionernes styringsmuligheder i relation til at sikre en korrekt pris ved sådanne aftaler.

Lovforslagets udformning

I lovforslaget er formålet om at fjerne den barriere for private aktørers mulighed for at bidrage til opgaveløsningen på det sociale område, som misforståelserne af retssikkerhedslovens § 43 har medført, søgt opnået ved at ophæve bestemmelsen.

Børne- og Kulturchefforeningen spørger, om formålet ikke kan opnås ved kommunikation.

KL foreslår, at § 43 ændres i stedet for at ophæves. KL finder at fjernelsen af misforståelserne mest effektivt sker ved at præcisere retstilstanden i en lovregel. KL oplyser i denne forbindelse, at der er tvivl om fortolkningen af reglerne hos private leverandører, som undertiden også i rent kommercielle aftaler ønsker, at kommunen skal afholde udgifter ved fx fast ejendom. KL oplyser endvidere, at kommunerne ikke altid har tilstrækkelig opmærksomhed på behovet for ved aftaleindgåelsen at sikre sig indflydelse på formuens senere anvendelse i forbindelse med støtte til fast ejendom. KL mener, at det vil kunne skabe uklarhed om reglerne og dermed nye barrierer for øget udlicitering på det sociale område, hvis der sker en ophævelse i stedet for en ændring af retssikkerhedslovens § 43, stk. 1.

Kommentar

Ministeriet vurderer, at det kan være vanskeligt blot ved kommunikation at fjerne de nævnte misforståelser, og ministeriet foretrækker en lovændring.

Ministeriet er enig med KL i, at lovens formål også vil kunne opnås ved en ændring af retssikkerhedslovens § 43, stk. 1, i stedet for en ophævelse. Det er imidlertid ministeriets vurdering, at ophævelsen af bestemmelsen vil kunne give yderligere klarhed i retstilstanden.

Som opfølgning af lovforslaget vil godkendelsesbekendtgørelsens bestemmelse om formueophobning blive ændret, så det klart fremgår, at den kun omfatter aftaler, der ikke er indgået på forretningsmæssige vilkår, jf. § 21 i bekendtgørelse om Tilbudsportalen samt om godkendelse af og tilsyn med visse private tilbud.

Forståelsen af retssikkerhedslovens § 43

Dansk Erhverv skriver, at § 43, stk. 1, har været årsag til et overdrevent og meget detaljeret økonomisk driftstilsyn og fokus på at tjekke selv helt små poster i private tilbuds budget. DI og LOS kommer med tilsvarende bemærkninger. LOS er inde på, at de mange problemer, som LOS' medlemmer har oplevet i forhold til kommunerne og § 43, stk. 1, egentlig ikke beror på § 43, stk. 1, i sig selv, men den måde den er blevet tolket på i kommunerne.

Socialpædagogernes Landsforbund og Børne- og Kulturchefforeningen er også inde på, at ophævelsen af retssikkerhedslovens § 43, stk. 1, har betydning for det kommunale tilsyn.

Dansk Erhverv skriver, at retssikkerhedslovens § 43, stk. 1, er baggrund for kravet om, at hvert tilbud skal være en selvstændig økonomisk og juridisk enhed.

Kommentar

§ 43, stk. 1, fastsætter kun, at kommunen ved indgåelsen af aftalen skal tage stilling til, hvad der skal ske med eventuel formue, som opstår på grund af aftalens vilkår, og bestemmelsen sigter kun mod længerevarende aftaler, der ikke er indgået på forretningsmæssige vilkår. § 43, stk. 1, regulerer hverken det løbende tilsyn eller godkendelseskravene i bekendtgørelsen.

Udførelsen af tilsynet sker efter servicelovens regler, som ikke ændres i forbindelse med det aktuelle lovforslag, men lovforslaget skal ses i sammenhæng med en generel gennemgang og revision af reglerne om godkendelse og tilsyn, som er under forberedelse, og hvor de rejste problematikker vil blive taget op.

Kravet om, at hvert tilbud skal være en selvstændig økonomisk og juridisk enhed, findes i godkendelsesbekendtgørelsen og har hjemmel i serviceloven. Ophævelsen af retssikkerhedslovens § 43, stk. 1, ændrer ikke i sig selv på dette krav.

Tekniske bemærkninger til lovforslaget

Danske regioner peger på, at bemærkningernes henvisning til kommunalfølgemagtsreglerne kan skabe en uklarhed, da regionerne ikke er omfattet af disse regler.

Kommentar

Ministeriet er enig og har ændret bemærkningerne på dette punkt.